

TJÄNSTESKRIVELSE REMISSKRAV FÖR UTVALDA ÅTGÄRDER INOM ÖPPENVÅRD

Förslag till beslut

1. Remisskrav avseende öppenvård kompletteras med nedanstående områden från och med 2026-01-01, med remiss från specialistvårdsklinik.
 - Kvinnosjukvård
 - Preimplantorisk Genetisk Testning, PGT
 - Kirurgi
 - Obesitaskirurgi
 - Plastikkirurgi
 - Ortopedi
 - Ledproteser
 - Ryggoperationer
2. En särskild utvärdering, utöver löpande uppföljning, ska ske efter två år avseende ekonomi, kvalitet och tillgänglighet.

Ärendet i korthet

Region Västmanland har sedan 2020-01-01 remisskrav för neuropsykiatriska utredningar, i syfte att säkerställa indikation, patientsäkerhet kvalitet och uppföljning. I detta ärende föreslås att även Preimplantorisk Genetisk Testning, obesitaskirurgi, plastikkirurgi, ledproteser och ryggoperationer ska omfattas av remisskravet.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Region Västmanland har sedan 2020-01-01 remisskrav för neuropsykiatriska utredningar, i syfte att säkerställa indikation, patientsäkerhet kvalitet och uppföljning.

Patientlagen gör det möjligt för patienter att fritt söka öppenvård i offentligt finansierad verksamhet, vilket möjliggör stor valfrihet och ofta att landets totala kapacitet används bättre. Detta avlastar generellt också den totala kösituationen.

Det finns samtidigt ett ökande problem att patienter från Västmanland utan remiss söker specialiserad öppenvård utanför regionen och där får behandlingar och utredningar som Region Västmanlands verksamhet bedömer har tveksam medicinsk indikation och därför inte bör utföras. Det förekommer också indikationsglidning i förhållande till upphandlad/avtalad vård, att det görs dyrare och mer omfattande ingrepp än som kan motiveras och i vissa fall ovilja att hantera och bekosta komplikationer av utförda ingrepp.

Problematiken förekommer inom flera specialiteter, men avseende kostnader och risker beskrivna ovan föreslår förvaltningen att införa remisskrav för Preimplantorisk Genetisk Testning, obesitaskirurgi, plastikkirurgi, ledproteser och ryggoperationer.

Genom att ställa krav på remiss inom valda områden säkerställs indikation för ingreppet och det finns större möjligheter rent avtalsmässigt för både kvalitetsmässig och ekonomisk uppföljning. Det skapar också förutsättningar för att förebygga och upptäcka välfärdsbrottslighet.

Genom att införa remisskravet i begränsad omfattning skapas förutsättningar att aktivt följa upp om avsedd effekt uppnås och om det uppstår eventuella negativa konsekvenser för patienter eller verksamhet.

Utfärdad remiss möjliggör fortsatt valfrihet att välja offentligt finansierad utförare utan geografisk eller annan begränsning. När Region Västmanland har remisskrav inom ett område är utföraren skyldig att kontrollera att remiss finns, vilket också säkerställer betalningsskyldighet. Det behöver inte vara hemregionen som skriver remissen. Det viktiga är att om patienten bedöms ha behov av att remitteras så ska en remiss skrivas.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Ärendet kan leda till ett ökat antal bedömningar av dessa frågeställningar inom förvaltningens egna verksamheter i regionen. Det ställs högre krav på aktuella verksamheter för god tillgänglighet inom dessa områden, särskilt för mottagning/bedömning.

Juridiska konsekvenser

Detta sker i enlighet med patientlagen. Ärendet bedöms inte medföra några juridiska konsekvenser.

Administrativa konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några administrativa konsekvenser. Uppföljning som redan sker idag kommer att underlättas och bli mindre komplicerad då det kommer finnas tydligt ställningstagande i form av remiss som grund för betalning.

Ekonomiska konsekvenser

Målet är att säkerställa indikation, kvalitet och ge förutsättningar för bra uppföljning, inte primärt att uppnå någon ekonomisk effekt. Dock blir det en positiv ekonomisk effekt i de fall indikation inte finns och åtgärden inte utförs och att det säkerställs att det inte faktureras för mer omfattande ingrepp än indikationen motiverar.

Uppskattade kostnader utifrån redovisningen 2024 för respektive kategori är:

- Preimplantorisk Genetisk Testning 1,5–2,0 miljoner kronor
- Kirurgi (Obesitaskirurgi, Plastikkirurgi) 2,0–3,0 miljoner kronor
- Ortopedi (ledproteser, ryggkirurgi) ca 10 miljoner kronor

Hållbarhet***Miljöperspektiv***

Ärendet bedöms inte medföra några miljökonsekvenser.

Barnrättsperspektiv

En prövning är inte aktuell då beslutet inte påtagligt och direkt berör barn eller barn som närstående.

Invånarperspektiv

Utfärdad remiss möjliggör fortsatt valfrihet att välja offentligt finansierad utförare utan geografisk eller annan begränsning. Remisskravet påverkar inte patientens möjlighet att söka primärvård eller specialistvård i regionen med egenvårdsremiss.

Uppföljning

Uppföljning av ekonomiska effekter sker i löpande uppföljning av den köpta vården i samband med delår- och årsrapportering. Uppföljning av tillgänglighet sker kontinuerligt och rapporteras i delårs- och årsrapporter.

Beslutet skickas till

Ekonomichef, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)